

Likelydende i følge adresseliste

Forus Energigjenvinning 2 AS, Sandnes kommune - Varsel om endring av vilkår i tillatelse etter forurensningsloven - Høring

Fylkesmannen i Rogaland varsler endring av vilkår i tillatelse etter forurensningsloven for avfallsforbrenningsanlegget på Stokka i Sandnes kommune. Varselet gjelder nye frister for oppnåelse av fastsatt energiutnyttelsesgrad og fastsetting av tvangsmulkt ved overskridelse av nye frister. Fylkesmannen ber om merknader til varselet innen 4 uker.

Vi viser til søknad med vedlegg fra Forus Energigjenvinning 2 AS av 26.02.2016, møte med Forus Energigjenvinning 2 AS og Lyse Neo AS i miljøvernavdelingen 21.01.2016, og annen kontakt i denne saken.

Sakens bakgrunn

Fylkesmannen i Rogaland ga 22.12.2010 tillatelse etter forurensningsloven for linje 2 ved Forus Energigjenvinning 2 AS (FE 2) sitt avfallsforbrenningsanlegg på Stokka i Sandnes kommune.

Tillatelsens vilkår 9.4 har følgende ordlyd:

9.4. Energiutnyttelse

Generert energimengde fra forbrenningsprosessen skal utnyttes så langt det er praktisk gjennomførbart. Energiutnyttelsesgraden skal beregnes for hver måned.

Samlet utnyttelsesgrad for avfallsforbrenningsovnene til FE KS og FE 2 skal ved oppstart av anlegget til FE 2 være minimum 50 %.

Samlet energiutnyttelsesgrad for de to anleggene skal være minimum 70 % innen 01.01.2017.

FE 2 har i søknadsbrevet oppgitt samlet energiutnyttelsesgrad for de to forbrenningslinjene i årene 2013, 2014 og 2015 til henholdsvis 54, 51 og 54 %.

Fastsatt frist 01.01.2017 for oppnåelse av 70 % samlet energiutnyttelsesgrad for de to forbrenningslinjene kan dermed ikke overholdes.

Tillatelsene til avfallsforbrenningsanlegget

Fylkesmannen i Rogaland endret 22.12.2005 opprinnelig tillatelse etter forurensningsloven av 22.06.2001 for avfallsforbrenningsanlegget til Forus Energigjenvinning KS (FE KS). Denne tillatelsen ble 29.01.2013 overført til FE 2. FE 2 har dermed i dag én tillatelse for hver av de to forbrenningslinjene ved anlegget på Stokka. Linjene betegnes nå som «Forus Energigjenvinning 1» og «Forus Energigjenvinning 2». Fylkesmannen venter på endelig søknad fra FE 2 om sammenslåing av de to tillatelsene gitt til FE 2.

Beregning av energiutnyttelse

EU bruker en formel for beregning av energiutnyttelse som har høyere vektning av strømproduksjon enn formelen brukt i Norge. Miljødirektoratet ber nå om at både norsk formel og EU-formel benyttes ved den årlige egenrapporteringen fra avfallsforbrennings-anleggene. Fylkesmannen i Rogaland benytter i sine tillatelser norsk formel for beregning av energiutnyttelse inntil annet blir bestemt av overordnet myndighet.

Søknaden

Det heter i søknaden fra FE 2 at utbygging av fjernvarmenettet tilknyttet virksomheten hittil har vært konsentrert om Forus og Jåttåvågen. Videre utbygging vil skje langs to akser; mot Sandnes og mot Stavanger.

Grunnen til at FE 2 ikke kan oppfylle fastsatt krav om energiutnyttelse innen fastsatt frist er lavere fjernvarmeleveranser enn prognosert i «Strategiplan for fjernvarme innen Stavanger, Sandnes og Sola» (Lyse Neo AS, 07.06.2010). Utbyggingen av fjernvarmenettet har blitt forsinket på grunn av langvarige diskusjoner i kommunene rundt tilknytningsplikt, og en krevende markedsituasjon på grunn av konjunkturedgang.

Med utgangspunkt i Lyse Neo AS (Lyse) sine planer/prognoser for utbygging av fjernvarme-nettet forventer FE 2 å kunne rapportere en gradvis økning i energiutnyttelsesgrad referert til normalår slik: År 2019/60 %, år 2021/65 % og år 2023/70 %.

FE 2 søker derfor om utsettelse av kravet om oppnåelse av energiutnyttelsesgrad. Dette for å kompensere for tidstap for fjernvarmeutbyggingen som skyldes planprosessene i kommunene. Bedriften ber om at krav om energiutnyttelsesgrad på 70 % skal gjelde for rapporteringsåret 2023.

I brev fra Lyse av 01.02.2016 vedlagt søknaden heter det at Lyse siden 2010 har arbeidet med Stavanger og Sandnes kommuner for å etablere nye konsesjonsområder for fjernvarme. Utbyggingen er tenkt i to akser; fra Forus til Urban Sjøfront i Stavanger og fra Forus til Vågen i Sandnes. Dette arbeidet har vært mer tidkrevende enn forventet, og kommunenes «Regional strategi for energi- og varmeløsninger», som skulle danne grunnlaget for kommunenes valg av løsning, ble først ferdigstilt i juni 2014.

Sandnes kommune vedtok i desember 2014 at kommunen ønsker fjernvarme. Lyse besluttet i desember 2014 prinsipielt, og under forutsetning av konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Enova-støtte, utbygging til Sandnes.

Stavanger kommune vedtok i april 2015 at kommunen ønsker fjernvarme. Lyse besluttet i mai 2015 prinsipielt, og under forutsetning av NVE-konsesjon og Enova-støtte, utbygging til Stavanger.

For begge utbygginger forutsetter støtte fra Enova at NVE-konsesjon er gitt.

Utvidelsen mot Vågen i Sandnes er igangsatt, Lyse har søkt NVE om utvidelse av fjernvarmekonsesjonen og de første rørene er lagt i bakken. Forventet ferdigstilling av prosjektet er i løpet av 2018.

Utvidelse av Urban Sjøfront i Stavanger ligger et par år lenger fram i tid enn Vågen i Sandnes. Dette skyldes flere årsaker; rørstrekket er lengre, utbyggingen er mer kompleks og krever mer koordinering med andre utbyggere, og konjunkturnedgangen i Stavanger-regionen.

Sandnes planlegges påkopledd i 2018 og Stavanger tidligst i 2021.

Fylkesmannens vurdering

Det heter i avfallsforskriften § 10-10 at forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives på en slik måte at all termisk energi generert av forbrenningsprosessen utnyttes så langt det er praktisk gjennomførbart.

Kravet om 70 % samlet energiutnyttelsesgrad for de to forbrenningslinjene innen 01.01.2017 ble i 2010 fastsatt i samråd med FE 2 og vurdert som realistisk.

Miljødirektoratet har i klageavgjørelse av 11.03.2015 stadfestet Fylkesmannens krav om 70 % energiutnyttelsesgrad innen 6 år fra tillatelsen ble gitt for Solør Bioenergi AS sitt avfallsforbrenningsanlegg på Grødaland i Hå kommune. Det heter i klageavgjørelsen at det ut fra prinsippet om likebehandling er viktig at virksomheter innenfor samme bransje får like strenge vilkår, slik at ulike krav i tillatelsene ikke virker konkurransevridende. Miljødirektoratet viser til at flere norske avfallsforbrenningsanlegg har fått tilsvarende krav.

I Fylkesmannens saksutredning for vedtaket av 22.12.2010 om tillatelse til FE 2 het det at energiutnyttelsesgraden i hovedsak avhenger av utstrekningen til fjernvarmenettet; ikke til egenskaper ved forbrenningsovnene.

Fylkesmannen ser at forsinket saksbehandling m.v. i kommunene har medført forsinket utbygging av fjernvarmenettet, og at kravet om 70 % energiutnyttelsesgrad innen 01.01.2017 med dagens kapasitet på avfallsforbrenning, derfor ikke kan oppfylles. Alternativ til økt utbygging av fjernvarmenett i regionen er å sende redusert mengde avfall til forbrenning til FE 2. Det vil føre til at avfallet må gjenvinnes på andre måter eller forbrennes på andre steder enn ved Forusanlegget.

Fylkesmannen mener at ved å gi så lange frister for energiutnyttelsesgrad som omsøkt, undergraver det likhetsprinsippet som er vist til i Miljødirektoratets klageavgjørelse til Solør Bioenergi AS.

Fylkesmannen varsler derfor:

- 1) Endring av frist for oppnåelse av fastsatt energiutnyttelsesgrad.
- 2) Fastsettelse av tvangsmulkt ved overskridelse av nye frister.

Varsel

1. Fylkesmannen varsler endring av vilkår 9.4 i tillatelsen til Forus Energigjenvinning 2 AS av 22.10.2010, med hjemmel i forurensningsloven § 18. Endret vilkår 9.4 skal lyde:

9.4. Energiutnyttelse

Generert energimengde fra forbrenningsprosessen skal utnyttes så langt det er praktisk gjennomførbart. Energiutnyttelsesgraden skal beregnes for hver måned.

Samlet utnyttelsesgrad for avfallsforbrenningsovnene til FE KS og FE 2 skal ved oppstart av anlegget til FE 2 være minimum 50 %.

Samlet energiutnyttelsesgrad for de to anleggene skal være

- *minimum 60 % innen 01.01.2019*
- *minimum 70 % innen 01.01.2020*

2. Fylkesmannen varsler fastsetting av nytt vilkår 9.5 i tillatelsen av 22.12.2010 med bestemmelse om tvangsmulkt tilknyttet hver av fristdatoene 01.01.2019 og 01.01.2020. Tvangsmulkt på kr. 2 500 000,- vil forfalle hvis de respektive fristene ikke overholdes. Hjemler for fastsetting av nytt vilkår er forurensningsloven §§ 18 og 73.

Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 4 uker, jf forvaltningsloven § 16.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Einar Haualand
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrifter.

Saksbehandler: Einar Haualand
Saksbehandler telefon: 51 56 89 25
E-post: fmroeha@fylkesmannen.no

Søknadsdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på Fylkesmannen i Rogalands internettside www.fylkesmannen.no/rogaland under «Miljø og klima» og «Høyringer»:

1. Søknad fra Forus Energigjenvinning 2 AS av 26.02.2016
2. Brev fra Lyse Neo AS av 01.02.2016
3. Strategiplan for fjernvarme innen Stavanger, Sandnes og Sola (Lyse Neo AS, 07.06.2010)
4. Regional strategi for energi- og varmeløsninger (17.06.2014)
5. Fylkesmannens tillatelse til Forus Energigjenvinning 2 AS av 22.12.2010 med saksutredningsdokument og oversendingsbrev

Adresseliste:

Sandnes kommune	Postboks 485	4301	Sandnes
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	Oslo
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Sola kommune	Postboks 99	4097	Sola
Westco Miljø AS	Forusbeen 204	4313	Sandnes
Naturvernforbundet i Rogaland	Postboks 441 Sentrum	4002	Stavanger
Forus Energigjenvinning 2 AS	Forusbeen 202	4313	Sandnes
Lyse Neo AS	Postboks 8124	4069	Stavanger
Enova SF	Postboks 5700 Sluppen	7437	Trondheim
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
IVAR IKS	Postboks 8134	4069	Stavanger
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Forus Næringspark AS	Maskinveien 24	4033	Stavanger